વિષય - પર્યાવરણ ૪. અમૃતાની વાર્તા

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧. પોતાની આસપાસ વાતાવરણમાં ઉગતાં વૃક્ષો, મૂળ, ફળોને તેમના આકાર, રંગ, સુગંધ જેવાં સામાન્ય લક્ષણોને આધારે ઓળખશે અને તેનું મહત્વ સમજશે.

પ્રશ્ન- ૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) ખેજડી ગામના લાકો કયા નામથી ઓળખાય છે ?...................................

(અ) ગુર્જર (બ) બિશ્નોઇ (ક) મારવાડી (ડ) મેવાડી

(૨) કઇ ઋતુમાં વૃક્ષો પરથી પાન ખરી જાય છે અને નવાં પાન ફૂંટવાની શરૂઆત થાય છે ?.....................

(અ) વસંત (બ) વર્ષા (ક) શરદ (ડ) ગ્રીષ્મ

(૩) આંબા પર કઇ ઋતુમાં ફૂલ અને ફળ આવે છે ?.................................

(અ) ચામાસું (બ) શિયાળો (ક) ઉનાળો (ડ) વર્ષા

(૪) નીચેનામાંથી કયા ફળ શિયાળાની ઋતુમાં જોવા મળતાં નથી ?...

(અ) બોર (બ) જાંબુ (ક) જામફળ (ડ) સફરજન

(૫) નીચેનામાંથી કયા ફળ બારેમાસ જોવા મળે છે ?..............................

(અ) કેરી (બ) ચીકુ (ક) દ્રાક્ષ (ડ) કેળાં

(૬) નીચેનામાંથી કયા વૃક્ષો પર ઉનાળાની ઋતુમાં ફૂલો જોવા મળતાં નથી ?..................................

(અ) લીમડો (બ) બાવળ (ક) ખાખરો (ડ) ગુલમહોર

(૭) અભયારણ્ય માટે નીચેના પૈકી શું સાચું નથી ?..

(અ) પશુ - પક્ષી ઓ મુક્ત રીતે હરીફરી શકે છે. (બ) પશુ -પક્ષીઓને હેરાન ગતિ કરી શકાય નહી.

(ક) જંગલમાં આપણે ગમે ત્યારે પરવાનગી વગર હરી ફરી શકીએ છીએ. (ડ) શિકાર કરવાની મનાઇ હોય છે.

(૮) વૃક્ષોમાંથી આપણને નીચેના પૈકી શું ના મળી શકે ?...

(અ) પ્લાસ્ટિક (બ) ઔષધિ (ક) કાગળ (ડ) ઇમારતી લાકડું

પ્રશ્ન-૨. નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો.

(૧) ખેજડી ગામ કયા રાજ્યમાં આવેલું છે અને તે નામ કેવી રીતે પડયું ?...

....

....

(૨) તમારાં ઘર અને શાળાની આસપાસ કયાં કયાં વૃક્ષો આવેલા છે ?..

....

(૩) આપણે વૃક્ષો શા માટે વાવવાં જોઇએ ?..

....

....

(૪) ફળ આપતાં વૃક્ષો કયા કયા છે ? ફળો કોણ કોણ ખાય છે ?..

....

(૫) કઇ કઇ જગ્યાએ ઘાસ, નાના છોડ, વૃક્ષો કોઇના વાવ્યા વગર પોતાની જાતે ઊગે છે અને કેમ ઊગતા હશે ?..

....

....

(૬) લોકો પ્રાણીઓ - પક્ષીઓનો શિકાર કેમ કરતાં હશે ?...

....

....

(૭) અભયારણ્યમાં જો પશુ - પક્ષીઓનો શિકાર કરવામાં આવે તો શું થાય ?..

....

....

(૮) ઉનાળામાં ફૂલો આવતાં હોય તેવી વનસ્પતિનાં નામ લખો. ....

....

(૯) કયાં ફળો બારેમાસ જોવા મળે છે ?...

(૧૦) અમૃતા અને ગામનાં લાકોએ વૃક્ષોને કાપતાં બચાવવાં શું કર્યુ ? અને તેનું શું પરિણામ મળ્યું ?..................

....

....

પ્રશ્ન-૩. નીચેનાં વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

(૧) અભયારણ્યમાં પ્રાણીઓનો શિકાર કરી શકાય છે.

(૨) વૃક્ષો અને પ્રાણીઓ વગર આપણું જીવન શક્ય નથી.

(૩) વૃક્ષો વરસાદ લાવવામાં મદદરૂપ થાય છે.

(૪) વૃક્ષો કપાતાં હોય ત્યાં આપણે મદદરૂપ થવુ જોઇએ.

(૫) વધુ વૃક્ષો વાવવાં જોઇએ અને તેમનું જતન કરવું જોઇએ.

(૬) બળતણ માટે વૃક્ષો કાપવાં જાઇએ.

પ્રશ્ન- ૪. નીચે આપેલી વસ્તુઓનું આપેલામાં કોષ્ટકમાં વર્ગીકરણ કરો.

(કાગળ, બૂટ, ઈંડા, લાખ, માંસ, પટ્ટો, ઔષધિ, ગુંદર, ઇમારતી લાકડું, છાણિયું ખાતર, ફળ, ઊન, સુતરાઉ કાપડ)

પ્રાણીઓ માંથી મળતી વસ્તુઓ	
વનસ્પતિમાંથી મળતી વસ્તુઓ	